7/5049

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

25/03/2005

Sayı : B.02.0.005/03/0572
Konu : Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü'nün 15.03.2005 tarihli ve B.02.0. KKG.0.12/106-427-11/1170 sayılı yazısı.

Iğdır Milletvekili Sayın Dursun AKDEMİR tarafından Sayın Başbakanımıza tevcih edilen, Sayın Başbakanımızın da kendileri adına Bakanlığım koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını tensip ettikleri 7/5049 esas sayılı yazılı soru önergesi ile ilgili olarak, Bakanlığım ilgili kuruluşu Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğünden alınan 21.03.2005 tarih ve B.02.2.TRT.0.61.00.00/1038 sayılı cevabi yazı ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Beşir ATALAY
Devlet Bakanı

EKLER :
1- Yazı (2 sayfa)

DAĞITIM :
Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

Tel : 419 22 46-47-50
Faks : 419 22 43

7/5049

TÜRKİYE RADYO-TELEVİZYON KURUMU
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Hukuk Müşavirliği

21.../.3..../2005

SAYI : B.02.2.TRT.0.61.00.00/1038
KONU : 7/5049 sayılı Önerge Cevabı.

DEVLET BAKANLIĞI'NA
(Prof. Dr. Beşir ATALAY)

İlgi : 15/03/2005 tarih ve B.02.0.005/031/0572 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde yer alan, Iğdır Milletvekili Sayın Prof.Dr. Dursun AKDEMİR'in Başbakanı Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN tarafından cevaplandırılması talebiyle tevcih ettiği 7/5049 sayılı Soru Önergesi ile ilgili Kurumumuz cevabı aşağıda arz olunmuştur.

1- Kurumumuzun da üye olduğu Avrupa Yayın Birliği (EBU) tarafından 10 Mayıs 2004 tarihinde, yeni kurulan Yüksek Tanımlamalı Televizyon Yapımları (High Definition In Television Production-PMC/HDTP) proje grubunun duyurusu yapılmış ve Kurumumuz da üye olmuştur. Proje devam etmekte olup, HDTV konusunda Avrupa için Standartlar ve Formatlar ortaya konulmaktadır. Proje grubunca mevcut standartlar incelenmiş ve bir rapor ile teknik bir tavsiye kararı yayımlanmıştır.

24 Ocak 2005 tarihi itibariyle Kurumumuzun bu toplantılardaki katkı ve çalışmaları nedeniyle, Avrupa Birliği'nin Araştırma ve Teknoloji Geliştirme 6. Çerçeve Programı'nda yer alacak Highland adlı bir projede yer alması için yardımcı ortaklık teklifi getirilmiş ve 10 Şubat 2005 tarihi itibariyle teknoloji olarak gizlilik ve iyi niyet mektubunun imzalanmasını müteakip projeye katılınmıştır. Bu projenin Avrupa Birliği Komitesinde onay alması durumunda, Eylül'de başlayan iki senelik I. fazında Türkiye temsil edilecek olup, Avrupa'nın Yüksek Tanımlamalı Televizyon tekniğinde 5-6 sene veya daha fazla bir süre için profili ortaya konulup, şekillendirilmesinde bizzat yer alınacaktır. Bu format mevcut tüm formatlardan farklıdır ve Avrupa haricindeki üretici firmalar da projede yer almaktadır. Yani bir anlamda sadece Avrupa değil; Avustralya, Japonya ve A.B.D. gibi diğer dünya ülkeleri için de yön verilecektir. Projede TRT, BBC (İngiliz Televizyonu), RAI (İtalyan Televizyonu), Çek Televizyonu, Norveç Televizyonu, Avusturya Televizyonu gibi yayın kuruluşları yanısıra, Avrupa Yayın Birliği, Üniversiteler, Philips, Sony, Panasonic, Thomson, Ikegami, Pioneer, Sharp gibi Üretici Firmalar, IRT (Alman Televizyonları ortak AR-GE kuruluşu) gibi Araştırma Merkezleri yer almaktadır. Kurumumuz katıldığı tek toplantıda yapılan Kurumun tanıtımı akabinde Asil Üye olarak projede yer almıştır.

Bu arada yine Avrupa Yayın Birliği (EBU) bünyesinde Yüksek Tanımlamalı Televizyon Şebekeleri adı altında yeni bir proje grubunda da Kurumumuz yer almıştır. Bu proje grubunda da Eurovision Şebekesi üzerinden iletim incelenecektir.

Sonuç olarak, Kurumumuz bu yeni teknolojik gelişmelerin ve karar sürecinin tam kalbinde yer almaktadır. Ancak mevcut formatların Avrupa'da tam oturmamış olması ve yeni geliştirilen format sebebiyle, kısa vadede memleketimizin bu konuda yatırım yapması fevkalade sakıncalı görülmektedir. Dolayısıyla şu an için bir yayın yapmak söz konusu değildir. Orta vadede ise,

TRT Sitesi, 11 Kat, Oranşehri 06450 ANKARA
Telefon : (0 312) 490 17 70 Faks : (0 312) 490 17 69
e-posta : hukuk.musavirligi@trt.net.tr Elektronik Ağ : www.trt.net.tr

7/5049

Highland projesindeki gelişmelere göre farklı gelişmeler olasılığı ise mevcuttur: Kurumumuzun pilot yayın için kurduğu DVB-T sayısal karasal vericinin, söz konusu projede yine deneme amaçlı olarak HDTV için kullanılabilmesi imkanı sunulmuştur.

2- Henüz Avrupa'da HDTV yayına geçen bir kamu kuruluşu yoktur. Yukarıda bahsedilen Avrupa'daki çalışmaların başlama sebebi ise düz panel TV'lerin yaygınlaşması ile birkaç Avrupa ticari amaçlı özel kanalların yayına geçiş kararlarıdır. Kurumumuz da yukarıda bahsedilen ülkeler ile birlikte hareket etmektedir. AB projesi kapsamında II. fazda TRT komşu Akdeniz ve Balkan ülkelerine eğitim ve yön verecek konumda olacaktır. Bu husus proje teklifine geçmiştir.

3- HDTV formatları şu an kullanılan 4: 3 görüntü oranlı analog PAL, SECAM, NTSC gibi sistemler ve sayısal 625 satırlı ile 525 satırlı sistemlerden gerek görüntü oranı, gerekse diğer teknik özellikleri ile tamamen farklıdır. Bu formatta yayın yapan hiçbir yayın kuruluşunun alt yapısı buna müsait diğildir. Sayısal 625 satır ile HDTV yi aynı anda destekleyen cihazlar ise üretilmeye başlanmıştır. Ancak format kesinlik kazanmadığı için yatırım yapmak uygun değildir ve bahsedilen iki TV sistemini destekleyen türdeki cihazlar, sadece HDTV tekniğini destekleyen cihazlardan da çok pahalıdır. HDTV teçhizat ise üretim inceliklerine göre, mevcut sayısal cihazların 1.33- ile 2 katı fiyatta olmaktadır. Yapılacak yatırım, sadece yayın kuruluşlarının stüdyo cihazlarının, karasal vericilerinin ve diğer iletim sistemlerinin tamamen değişmesini kapsamayacak, bununla birlikte ülke bazında evlerdeki tüm TV alıcılarının değişmesi de gerekecektir. Firmalardan ücretsiz ve geçici olarak HDTV kamera, kurgu cihazı vb. teçhizat temin edilmesi hususunda girişimler vardır; bu şekilde önümüzdeki aylarda deneme çekimleri yapılacaktır.

Arz ederim.

Şenol DEMİRÖZ
Genel Müdür

TRT Sitesi, 11 Kat, Oranşehri 06450 ANKARA
Telefon : (0 312) 490 17 70 Faks : (0 312) 490 17 69
e-posta : hukuk.musavirligi@trt.net.tr Elektronik Ağ : www.trt.net.tr